Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Abril-Maig 2026

Avaluació externa curs 2025-2026
6è d'educació primària

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana

MODEL 5

Nom i llinatges: _____

Centre: _____ **Grup:** _____

Instruccions

- Per fer la prova utilitza un bolígraf **blau** o **negre** no esborrable.
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta…).
- Has de contestar **totes** les preguntes seguint l'ordre en què apareixen a la prova. Si no saps respondre alguna pregunta, pots passar a la següent.
- En aquest model hauràs de **respondre** de la manera següent:

A. marcant ☒ **l'opció** correcta/marcant ☒ **l'opció** correcta a cada apartat.

☒ A. ☐ B. ☐ C. ☐ D.

B. marcant ⊗ les **opcions** correctes.

⊗ A. ○ B. ○ C. ⊗ D. ○ E. ○ F.

- Si t'equivoques, omple tot el requadre ■ o tot el cercle ● i marca de nou la resposta correcta amb una **X**.
- Si vols marcar de nou una opció ja descartada, encercla-la ◉.

C. escrivint la resposta correcta:

✍ El text diu que…

D. marcant si les afirmacions són vertaderes (**V**) o falses (**F**) amb una **X**. També pot aparèixer l'opció de sí (**Sí**) o no (**No**); o altres.

	V	**F**

E. escrivint ✍ als espais buits.

Completa ✍ la frase següent.

_____ _____

F. marcant ☒ **l'opció** de resposta correcta i justificant la teva resposta.

☐ A. Sí

☒ B. No

Per què? ✍

Perquè...

_____

G. unint amb fletxes quan l'enunciat demana que relacionis columnes.

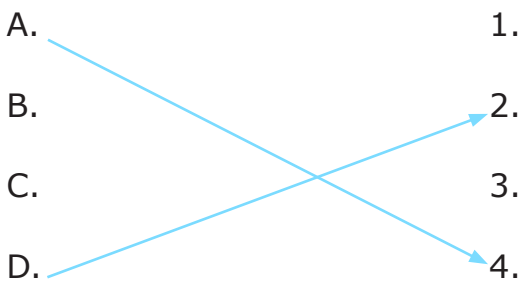

La **PART 2** (expressió escrita) és per escriure la redacció final. Si necessites fer una planificació del text que has d'escriure, pots utilitzar l'espai indicat amb el nom ***planificació***.

➢

Comprensió oral

Àudio: IB3. *El vitrac saxicola rubicola*. Capítol BB-1 (2025). IB3 a la carta.

1. Completa ✍ la frase amb la **paraula** adequada.

En el _____d'avui xerrarem d'un _____ que _____en _____oberts.

0-1-2

2. Digues ☒ si les afirmacions següents són **vertaderes** (**V**) o **falses** (**F**).

Aquest àudio...	**V**	**F**
...té un emissor que és periodista esportiu.		
...pot ser un programa de ràdio o de televisió.		
...està pensat per a persones interessades en l'estudi de les aus.		
...fa servir un llenguatge entenedor i explica les paraules complicades.		

0-1-2

3. Marca ☒ **l'opció** correcta.

El **tema** d'aquest **àudio** és...

☐ A. ...les característiques del vitrac.

☐ B. ...els tipus d'ocells de les Illes Balears.

☐ C. ...els tipus d'ocells amb colors críptics.

☐ D. ...les característiques dels ocells de les Illes Balears.

4. Marca ☒ **l'opció** correcta a cada apartat.

Aquest **àudio** té una **estructura** d'introducció...

☐ A. ...narració i exemples...

☐ B. ...narració i tancament...

☐ C. ...descripció i tancament...

☐ D. ...descripció i característiques...

...**perquè**...

☐ 1. ...descriu amb detall el vitrac.

☐ 2. ...conta una història d'un vitrac.

☐ 3. ...posa exemples de molts tipus de vitrac.

☐ 4. ...explica com és el vitrac i fa una reflexió final.

0-1

5. Marca ☒ **l'opció** correcta.

Els vitracs s'aturen a...

☐ A. ...les roques.

☐ B. ...llocs elevats.

☐ C. ...les branques.

☐ D. ...les superfícies planes.

6. Quines **imatges** creus que poden acompanyar aquest **àudio**?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**3** opcions correctes)

◯ A.

◯ B.

◯ C.

◯ D.

◯ E.

◯ F.

0-1-2

7. Per què s'utilitzen **efectes sonors** a l'àudio?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

Per...

☐ A. ...fer-lo més divertit.

☐ B. ...substituir el narrador.

☐ C. ...captar l'atenció de l'oient.

☐ D. ...ajudar a entendre el contingut.

8. Quin és **l'objectiu** d'aquest àudio?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ A. Definir la paraula vitrac.

☐ B. Despertar l'interès sobre l'estudi dels ocells.

☐ C. Informar sobre un ocell que viu a les Illes Balears.

☐ D. Informar sobre els tipus d'ocells que viuen als espais lliures.

9. Quin animal té les **mateixes característiques** que el **vitrac**?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ A. **Pingüí emperador (*Aptenodytes forsteri*)**

- Ambdós sexes tenen el mateix color i mida.
- Comparteixen les tasques de criança dels pollets.

☐ B. **Dofí (*Delphinidae*)**

- No hi ha diferències evidents en l'aspecte extern entre sexes.
- Les diferències són més conductuals o fisiològiques.

☐ C. **Tortuga marina (*Caretta caretta, Chelonia mydas...*)**

- Mascles i femelles tenen el mateix aspecte fins a l'edat adulta.
- Les diferències són subtils, com la longitud de la cua.

☐ D. **Pinsà comú (*Fringilla coelebs*)**

- El mascle té tons blaus i vermellosos.
- La femella és de color marró clar, molt més discreta.

10. Per quins **motius** podem dir que aquest **àudio** és **adequat** per al públic infantil?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**3** opcions correctes)

◯ A. Fa servir renous i músiques alegres que criden l'atenció.

◯ B. Dona la informació de manera clara, amb bona entonació i bon ritme.

◯ C. Fa servir un llenguatge molt adaptat als infants amb paraules que tothom entén.

◯ D. Explica el significat de les paraules tècniques com per exemple què vol dir *críptics*.

◯ E. El locutor fa servir un to de veu infantil i animat perquè els infants el trobin divertit.

◯ F. El contingut està ben organitzat, segueix un fil lògic i té pauses perquè es pugui entendre.

0-1-2

Lectura 1

—Tres, dos, un… Som-hi!

En Manel, l'Eva, la Teresa i jo acabem l'exercici sense gaire dificultats. Això sí, en acabar ens tirem a terra per intentar recuperar l'alè. Des de la nostra posició, observem en Yen, que lluita per no quedar últim, contra les pròpies forces i contra el noi que ens ha avisat abans a la fila. Sembla que el noi s'avança, però en Yen fa un últim esforç, fa cara de velocitat i, quan sembla que és a punt de perdre, es llança en planxa contra la línia final.

—Uf! Diria que heu quedat empatats a l'últim lloc, de manera que haureu de repetir-ho tots dos.

Just en aquell moment, en Yen s'agafa a una paperera i comença a vomitar. Els Guardians de l'Anella correm a socórrer-lo.

—Tio, has de parar de berenar Doritos —li dic, en observar les farinetes que acaba de treure.

—Vinga, podeu anar al lavabo a beure una mica d'aigua, i us perdono la repetició —concedeix la Sofi, donant mostres de tenir una miqueta de cor dins del pit.

Després d'una estona d'exercicis una mica més pausats, per fi ens reuneix al cercle, com ja és costum.

—Estic molt contenta amb tots vosaltres. Massa i tot, diria. Tant, que l'entrenament d'avui encara em resulta insuficient i no em veig capacitada per escollir els dotze que tindreu fitxa. He pensat que podríem quedar aquí dilluns vinent perquè feu un partit, després del qual, aquesta vegada sí, us notificaré qui es queda i qui ho haurà d'intentar la temporada vinent —acaba la Sofi.

Lectura 1

Ens acomiadem d'ella i dels altres companys amb la sensació que ja tenim cruiximents. Miro el rellotge del marcador del pavelló. Però quan ja anem camí dels vestidors, la Sofi crida la Teresa i l'Eva.

—No sé si us n'heu adonat —els diu la Sofi mentre els posa una mà a l'espatlla a cadascuna—, però sou les úniques noies de l'entrenament. Sabeu què significa, això?

—Que som unes valentes? —pregunta la Teresa.

—Que som un exemple a seguir? —afegeix l'Eva.

—Bé, sí, això és cert. Però el que significa realment és que, per desgràcia, no puc quedar-me amb vosaltres a l'equip, perquè som un club federat i no estem inscrits en cap lliga mixta. Teníem l'esperança que s'hi presentessin molts nois i moltes noies, i han vingut molts nois…, però només vosaltres dues, de manera que no hi haurà equip femení de la vostra edat en aquest club. Ho sento molt.

A la Teresa li cau l'ànima als peus.

Lolaso, Pablo. (2025) *Enzo Brown. Boig pel bàsquet. Un destí en joc*. Penguin Random House.

11. Relaciona cada **paraula** amb el **tipus** de **prefix o sufix** que l'ha creada.

Relaciona amb fletxes les dues columnes.

Paraula	**Prefix o sufix**
A. paperera	1. Sufix per formar derivats diminutius.
B. miqueta	2. Sufix que serveix per formar paraules derivades de verbs.
C. insuficient	3. Sufix que indica lloc o recipient derivat del nom d'una cosa.
D. vestidor	4. Prefix que serveix per formar el contrari d'una paraula.
E. entrenament	5. Sufix que indica un lloc derivat del nom d'una cosa.

0-1-2

12. Quina **imatge** reflecteix l'emoció de la frase feta ***li cau l'ànima als peus***?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ A.

☐ B.

☐ C.

☐ D.

13. **Completa** ✍ la frase amb la **paraula** adequada.

A expositiu - descriptiu - narratiu - instructiu

B exemples - personatges - ordres -adjectius

C temporal - espacial - lògic - temàtic

D recepta - carta - poema - conte

Aquest text és **A** _____ perquè explica uns fets amb **B** _____ , accions i un fil **C** _____ i té una estructura de **D** _____ perquè té introducció, desenvolupament i desenllaç.

0-1-2

14. **Com se sent** na **Teresa** després de saber que **no** formarà part de **l'equip**?

Raona ✍ la teva resposta.

_____

_____

_____

0-1-2

15. Quins **recursos estilístics** i quina **funció** tenen les **expressions** següents?

Relaciona amb fletxes les dues columnes.

Expressió	**Recurs estilístic i funció**
A. Uf!	1. Hipèrbole que fa èmfasi en què són bones jugadores.
B. Els Guardians de l'Anella	2. Col·loquialisme que apropa el llenguatge al lector jove, crea realisme i empatia.
C. Tio, has de parar de berenar Doritos	3. Metàfora per anomenar els jugadors del grup d'entrenament de bàsquet.
D. Que som unes valentes?	4. Onomatopeia que significa esforç.

0-1-2

16. Quin **títol** és el més adequat per a aquest text?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

- ☐ A. El darrer partit
- ☐ B. Una tarda de partit
- ☐ C. Decepcions i cruiximents
- ☐ D. Un campionat accidentat

Lectura 2

Panellets de moniato

Amb la caiguda de les fulles arriba una de les celebracions més tradicionals de la Nit de les Ànimes i el dia de Tots Sants. I com diu el refrany català, per Tots Sants, castanyes i panellets! Aquests últims són, sense dubte, un dels productes estrella de finals d'octubre.

Els panellets són un dolç tradicional de Catalunya, València i les Illes Balears. La base més característica i originària d'aquest dolç és aquella en què es barregen les ametlles crues i el sucre. Però, amb els anys, la recepta ha anat evolucionant i s'hi han introduït a la massa tubercles com ara la patata o el moniato.

Vos proposam una recepta de panellets amb un producte de temporada caracteritzat per un alt contingut nutritiu i provitamina A: el moniato (també conegut com a batata).

Pren nota, començam!

Temps total

1 h 30 minuts

Plat

Postres

Racions

30 panellets

- 250 g moniato
- 250 g ametlles crues
- 150 g sucre
- 75 g pinyons
- 1 ou
- 1 llimona

Lectura 2

Preparació

1. Per començar, enfornam el moniato durant 40 minuts a 180 graus fins que estigui tendre (el temps dependrà de la grandària del moniato i les característiques de cada forn).

2. Un cop el moniato s'ha refredat, li llevam la pell acuradament i l'aixafam amb una forqueta.

3. A continuació, afegim a la massa de moniato les ametlles crues i la ratlladura d'una llimona. Amb una forqueta barrejam tota la massa fins que quedi ben uniforme. Important: no hem de remoure de manera excessiva, sinó, la massa s'estovarà i això complicarà la preparació dels panellets!

4. Amb la barreja preparada és el moment d'anar agafant trossets de la massa fent petites boles. Tot seguit, les passam per clara d'ou batuda i les cobrim amb pinyons.

5. Per acabar, col·locam els panellets a la safata del forn i els pintam pel damunt amb rovell d'ou. Una vegada col·locats, els coem al forn a temperatura alta de 8 a 10 minuts.

6. Els deixam refredar i… Ja estan llestos per ser servits!

https://www.superverd.es/panellets-de-moniato/ (text adaptat)

17. Cerca quatre **verbs** en **imperatiu**.

Escriu-los ✍ a continuació.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

La **forma verbal de l'imperatiu** és un **mode verbal** que s'utilitza per **donar ordres, instruccions, consells o invitacions.**

0-1-2

18. **On** pots cercar una altra **recepta** tradicional de les **Illes Balears**?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

En...

☐ A. …un llibre de gastronomia de les Illes Balears.

☐ B. …una carta d'un restaurant de les Illes Balears.

☐ C. …un llibre de productes propis de les Illes Balears.

☐ D. …un anunci d'una escola de cuina de les Illes Balears.

19. A quina **estació** de **l'any** es fan i es mengen els **panellets**?

✍ _____

_____

Expressió escrita

20. A continuació hauràs de fer una redacció d'aproximadament **60 paraules** (més o manco entre 8 i 10 línies).

Si n'escrius menys es veurà afectada la teva puntuació.

Et recomanam que preparis la redacció a l'espai indicat amb el nom ***planificació***: apunta quines coses voldràs dir i en quin ordre. Després, escriu la redacció dins l'espai que marca el requadre de color.

Prepara't per a 6è!

Escriu una carta a un alumne de 5è que l'any que ve farà 6è.

Quins consells útils li pots donar?

Expressió escrita

Planificació

Expressió escrita

0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
23a	23b	23c	23d	23e	23f	23g	23h	23i	23j	23k

Si has repassat bé tota la prova...

Enhorabona, has acabat!

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Conselleria d'Educació i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu

Les imatges tractades en aquest document no vulneren els drets de propietat intel·lectual.